

Verdal, fredag den 11. oktober 2019

Verdal kommune
Landbruk, miljø og arealforvaltning
Postboks 24
7651 Verdal

postmottak@verdal.kommune.no

Høringssvar om midlertidig tiltak - Trones Eye glassiglo - 5038/6/1 Trones

Naturvernforbundet i Verdal viser til brev datert 30.09.2019 hvor Verdal kommune informerer om en høring om en bygning ved sjøen på Trones. Vi takker for henvendelsen og gir med dette vårt høringssvar.

Det første vi stusser over er at tiltaket allerede er utført når det søkes om midlertidig tillatelse. Vanligvis kan ikke tiltak *«utføres uten at søknad på forhånd er sendt kommunen og den deretter har gitt tillatelse»* (pbl. § 20-2). Hvis tiltakshaver har benyttet unntaksbestemmelsen i pbl. § 20-5 3. ledd 2. punktum om tiltak som skal vare maksimum to måneder så er det vel en forutsetning at tiltaket blir fjernet når de to månedene har gått.

På samme måte reagerer vi på at det søkes om et midlertidig tiltak på opptil to år når prosjektbeskrivelsen på ingen måte oppgir at midlertidighet er en intensjon. Tvert imot, søknaden konkluderer med at en *«ønsker å teste ut videre drift under alle årstider»*. Visjonen er altså et permanent *glamping*-tilbud ved Breivika. Dette åpenbare bruddet på forutsetningen om midlertidighet tilsier i seg selv at søknaden skal avvises. Dessuten, om man ønsker å teste ut om konseptet er *«liv laga»* så må en først undersøke om regelverket vil tillate det. Ergo må det søkes om permanent tillatelse.

Også våren 2016 ble det holdt en høring om Trones. Den gangen handlet det om utbygging av to hyttefelt. Det ene ble kalt *«felt B»* og dette lå i skogen mellom Sørskaget, Breivika, golfbanen og strandlinja. Store deler av planområdet lå innenfor 100-metersbeltet mot sjø og kommunen anså området for å være attraktivt for friluftsliv¹. Bebyggelse skulle plasseres bare 40-50 meter fra sjøen og kommunen var svært bekymret for den privatiserende effekten.

Det var god grunn til å være betenkt over planforslaget. For det første, som lokal friluftslivsmyndighet har Verdal kommune et generelt ansvar for å beskytte allmenne friluftslivsinteresser. For det andre så er plan- og bygningsloven klar på at i hundremetersbeltet langs sjøen skal det *«tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser»* (pbl. § 1-8). For det tredje er Verdal identifisert som en kommune med stort arealpress i hundremetersbeltet og derfor skal bygging og landskapsinngrep unngås på

¹ Friluftslivskartleggingen fra 2017 klassifiserte dette arealet, samt stedet hvor *Trones Eye* er satt opp, som et *«Særlig kvalitetsområde»* som fikk friluftsverdi *«A – Svært viktig friluftsområde»*.

areal som har betydning for friluftsliv². Og for det fjerde så har nettopp denne strekningen mellom Sørskaget og Breivika spesielle friluftslivskvaliteter som en ikke finner andre steder i Verdal.

Etter et avklaringsmøte mellom tiltakshaverne, kommunen, Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og Nord-Trøndelag fylkeskommune valgte tiltakshaverne å respektere friluftslivsinteressene ved å ta hele «felt B» ut av planen før saken ble sendt på ny høring i september 2017.

Det omsøkte tiltaket ligger faktisk enda litt nærmere Breivika og strandlinja enn det som var omfattet av «felt B». Igloen har fått en attraktiv plassering i skogkanten mot de første svabergene øst for Breivika. I tilknytning til glassigloen er det ordnet sanitærfasiliteter og bål plass for iglo-gjestene. Når det kommer besøk settes det fram bord, stoler, ved, grill og annet utstyr på arealet foran glasskuppelen og ned mot vannkanten. Til sammen blir dette en campingplass med større utbredelse enn det som går fram av søknaden.

Geografien er slik at turstiene gjennom skogen vest for Sørskaget munner ut i Breivika. Derfor vil de fleste som benytter stiene i denne skogen passere gjennom denne «campingplassen»; rett forbi igloen. Det samme skjer for de som går langs stranda, enten det er for å gå på oppdagelsesferd, bade eller slikke sol på svabergene.

Det er riktig som det står i søknaden at igloen i seg selv kan oppleves som et spennende element i landskapet. Det kommer sikkert endel nysgjerrige som ønsker å se dette. Samtidig skal glasskuppelen være tilholdssted, spiseplass og overnattingssted for betalende gjester. Joggere og turgåere som nå nærmer seg Breivika blir gjerne litt usikre: Hva slags sted er dette – er det fortsatt utmark eller har en brutt seg for nært innpå et privat sted? Bor det folk her akkurat nå? Forstyrrer en hvis en går forbi? Har en egentlig lyst til å sole seg på svaberget rett nedenfor glasskuppelen?

Turgåere som tar en kafferast kan lett synes det blir litt ugreit når «de rettmessige gjestene» av stedet plutselig dukker opp. – *Ja, nei, vi skulle akkurat til å gå vi, altså, vi bare «lånte» svaberget ei lita stund...*

Søknaden forteller derimot ikke om annet enn positive tilbakemeldinger. Nå er det nok slik at de som ikke vil være til sjenanse for *glamping*-turister velger å gå utenom istedet for å uttrykke misnøye. På den måten fortreges allmennheten. Sakte endrer det mentale kartet seg og svaberg som tidligere var både kjente og kjære blir etter hvert forstått å være eksklusive for iglo-gjestene. Litt ubevisst oppstår det en holdningsendring til allemannsretten på dette stedet.

Slik kan en privatiseringsprosess starte.

Breivika og området rundt er et populært turmål for småbarnsfamilier, barnehager og skoleklasser. I behandlingen av denne søknaden mener vi at kommunen må reflektere over den distraherende effekten som en slik glasskuppel får når formålet med turen er enkelt friluftsliv.

² Jamfør *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen*, Miljødirektoratet 2011. Se også *Regional plan for arealbruk*, Nord-Trøndelag fylkeskommune 2013.

I stedet for å fundere over livet i fjæra og leite etter flyndresteiner vil barna løpe bort til *Trones Eye*, banke på vinduene og spørre hva dette er. Også de voksne kan komme til å glemme formålet med turen, i ren engstelse for at barna kan ødelegge glasskuppelen eller forstyrre eventuelle gjester. Året etter kan det godt hende en velger et annet turmål.

Slik styrkes privatiseringen av strandsonen. Prosjektformålet med «å teste ut videre drift under alle årstider» blir på denne måten i like stor grad en test på om allmennheten venner seg på at eksklusiv camping-turisme skal ha fortrinnsrett til denne strandsonen³. Hvis dette lykkes vil det bane veien for framtidig utplassering av flere *glamping*-hytter i hundremetersbeltet på Trones.

Det er vanskelig å se at lokal friluftslivsmyndighet kan tillate en testing av innbyggernes villighet til å gi slipp på allemannsretten.

Alt i alt står søknaden i sterk kontrast til det som var hovedårsaken til at «felt B» i 2017 ble tatt ut fra fritidsboligprosjektet, nemlig hensynet til allment friluftsliv i hundremetersbeltet. Verdal kommune har siden den tid gått inn for utbygging av fritidsboliger i «felt A», på nordre side av Trones. Også dette tiltaket vil få konsekvenser for allmennhetens friluftslivsmuligheter i området. Sett fra friluftslivet sin side er det helt urimelig å sette friluftslivskvalitetene på sørsida av halvøya i spill allerede før en har sett konsekvensene av det kommende hyttefeltet på nordsida.

Naturvernforbundet i Verdal håper at kommunen ikke tillater at glassigloen fortsatt får stå i hundremetersbeltet. Det vil si, *Trones Eye* må gjerne driftes fra det ny-regulerte «felt A». Andre plasseringsmuligheter på Trones kan sikkert også være aktuelle så lenge en holder god avstand fra strandsona.

Uansett utfall av behandlingen så ber vi om at Naturvernforbundet blir orientert om vedtaket.

Med vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Verdal

v/
Gunnar Gustad og Elisabeth Scheflo
Kontaktpersoner

³ Dette til tross for at det fortsatt skal være et LNFR-område hvor allemannsretten egentlig skal stå sterkt.